

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-terén, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen e lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.

Az árványedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorot először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. é. t. minden hirdetés után 30 kr. bányedj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik. A nyilatkozati cikkek sora után 15 kr. előleges befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

A KÖZLÖNY

oct.—dec. folyamára.

Lapunk előfizetési ára:

Egészévre 12 forint.

Félévre 6 „

Évnyegyedre 3 „

Az előfizetési pénzek kiadónk Stein János középutcai könyvkereskedésébe bérmentve küldendők, hol a lapok pontos szétosztásáról gondoskodva van.

Közlöny, October 14.

(D) Az „Erdélyi Posta“ mult keddi számában egy ellenünk írott s nagy cicero betűkkel kiszedett polemicus cikkében felfedezte a puskaport.

Cikkét így kezdi:

„A kormány szövivőjének nyilatkozatai szerint az országgyűlési projectumokból a király csak azt erősíti meg, a mit akar. Ezen szavakra építé a „K. Közlöny“ egyik vezércikkében államjogi tudománya kártya-várát. Az alap ingatag levén, az okoskodás oszlopai is porba dőlnek.“

Ezt írja legelőbb is az „Erdélyi Posta“ nagy államtudós vezércikkéhez, aztán így folytatja: „Tudtunkkal a kormány szövivője soha sem tett ily nyilatkozatot, annyit olvasunk, hogy oda nyilatkozott volna, miképp a kormány azon esetben stb. nem lesz oly helyzetben, hogy ily határozatokon alapuló törvényt ajánlhasson a törvényhozás másik tényezőjének“, t. i. az uralkodónak.

Már most azt kérjük legelőbb is, hogy ha a kormány szónoka valamit szentesítés végett nem ígér ajánlani a királynak, ez nem azt teszi-e, hogy tehát van joga—a kormány szövivője, felfogása szerint—nem erősíteni meg a királynak a mit nem akar?

Vagy ha erre nincsen joga—a kormány szónok felfogása szerint—tehát minő okból és reménnyel teheti a kormány, hogy valamit szentesítésre ne ajánljon? Ez képtelenség egy kormánytól olyast tenni, a minek sikere már a principio nem lehet.

E szerint tehát, csakugyan teheti a király, hogy ne erősítse meg a mit akar, s éppen ezen királyi jog felfelvételén fogva vehetett szabadságot magának Rannicher ur elmondani az országgyűlésen, hogy ezt vagy amazt nem fogja a kormány ajánlani szentesítésre. Az „Erdélyi Posta“ egész vezércikke éppen azt mutatja ki, hogy a király teheti, hogy ne erősítse meg a mit akar? Ugyan tehát miképp dőlhetek porba a „K. Közlöny“ okoskodásának oszlopai! Hisz a „K. Közlöny“ éppen azt állította, a mit az „E. Posta“ államtudósa vitat és állít.

Azt kell hinnünk, hogy az „E. Posta“ vezércikkéhez nem ért jól magyarul s így ama cikkünket sem értette, mert különben nem támadott volna meg oly nagy garra azért, hogy a végén is csak azt süsse ki szinte szóról szóra, a mit mi mondottunk. Csakhogy némi furfangossággal, a mennyiben csak egy érvünkbe akad, s cikkünk alap-elméletét mellőzi.

Emített cikkünkben mi megtámadtuk a kormány szónokát, hogy ő az 1847-i törvényeket igazságtalan zsarnok törvényeknek nevezte.

Támadásunkban kimutattuk, hogy Rannicher ur úgy saját felfogása, mint a mi felfogásunk szerint is ezen szavával (ez ország-

gyűlésen másodsor) sértette az uralkodói tekintélyt, mert:

1) Rannicher ur maga mikor az országgyűlési viták közt egy s más határozatainak nem szentesítését helyezi kilátásba, ezzel elismeri, hogy valamely törvény csak úgy lehet törvény, ha a király akarja, s mert

2) Régi törvényhozáskunkban is a királyok denegálták egy vagy más határozat szentesítését:

Tehát midőn Rannicher ur az ily törvényeket nevezi zsarnok törvényeknek, melyek a mi állításunk szerint is sokkal inkább függettek a királytól, mint az országától, ez által a kormány szónoka a király tekintélyét sértette!

Ez volt a mi okoskodásunk forrása, s meghazudolt-e valamit az „E. Posta“ államtudományi bölcsességünkkel?

Semmit sem, hanem ellenkezőleg minket megakarván támadni, öntudatlanul éppen részünkre áll, s azt mondja: perse, hogy az uralkodó, ha akarja nem erősíti meg, és ez jó is, mert, ha például egy nemzetiségből álló majoritás a más nemzetet a törvényhozáskban elnyomni akarná, a király megtagadván a szentesítést az elnyomatni szándékoló nemzet megmentheti!

Éppen ezt mondjuk mi is, éppen utóbbi cikkünkben is Ratiu ur communisticus és Lászlófi ur centralisáló s autonómia-faló indítványai ellen, az uralkodó igazság- és jogérzetére appelláltunk.

Ha az „Erdélyi Posta“ a kormány szónokát védelmébe vette, egészen ellenkezőleg kellett volna okoskodnia, azt mondania, hogy a király a majoritás határozatát szentesíti mindég, ergo R. a kormány szónoka nem az uralkodói tekintélyt sértette, mindőn az 1847-i törvényt zsarnoknak nevezte.

Igy aztán értenők az „E. Posta“ okoskodását. De az „E. Posta“ felszólalásunk célját mellőzi érinteni s ezen nem csodálkozunk, mert az „Erd. Posta“ társalapjában a „Herm. Zeitung“-ban közöltetvén Rannicher ur beszéde, ott kihagyott azon tétel ama zsarnok törvényről, miből azt látjuk, hogy a kormány szónoka is észrevette, hogy hirtelenkedett, vagy tulragadtott. Szerencsénkre Budacker ur később az országgyűlésen kiigazította a „H. Zeitung“ ezen sajtóhibáját, a midőn R. urra hivatkozott, s ő is az 1847-i törvényt zsarnok törvénynek nevezte.

De az „E. P.“ vitánk alapját mellőzi, és e miatt böles disputája ide megy ki:

K. Közlöny: Az a fal fehér!

Erd. Posta: Halljuk uraim, a K. Közlöny államjogi tudománya kártyavárát állít, mintha mi azt mondtunk volna, hogy a fal fehér, holott mi azt mondtunk, hogy ama fal mésszel van kifestve. Ime tehát hogyan omlik össze a „K. Közlöny“ kártyavára; mert uraim, mi az „Erd. P.“ állambölcsészennel azt állítjuk, hogy a fal fehér!

Alázatos szolgálja.

Feltűnik még az, hogy a cikkíró minket collegájának nevez. Azt hisszük, hogy azon cikkíró leginkább biztosítat minket, de másrészt mi is biztosított őt, hogy soha egy más collegái nem leszünk.

Mélyen sajnáljuk cikkíró azon lappangó felfogását, mintha bizonyos kormány ellenzéke nem lehetne valódi dynasticus érzésű ember. Nagyon keveset tehetünk fel valamely létező kormány tagjairól, de azért lehetünk a királynak oly hívei, mint bárki más.

Mi igaz, hogy egyenesen bevallottuk mindig, hogy a mostani kormány ellenében a mennyire lehet ellenzékiek vagyunk, de az

ellenzék minden államban el van ismerve, s a király felül áll a pártokon. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy semmi mesterkedésekkel kétségbe nem foghatják hozhatni dynasticus érzésünket, s a királyi felség iránti tiszteletünket.

Kérjük az „E. P.“-nak a szerkesztő köpenyegébe bujt vezércikkéhez, olvassa el cikkünk elméletét, s úgy polemisáljon. Tévedhetünk néha, s ha nagyobb bölcsességgel levén megáldva mint mi, többre tanít minket megköszönjük; de engedje meg, hogy ne csak ő, hanem mi is láthassuk a falat fehérnek. És megint ne vegye zokon, hogy magunkat dynasticus érzésűeknek mondjuk, hát ugyan inkább szeretné, ha republicanusok lennénk?

Higgye el az „E. P.“ állambölcsése, hogy mi, mint hazánkban hű polgárai, csak mélyen fáljuk, hogy dynasticus érzelmeinkkel nem párosíthatjuk a mostani kormány elveivel való csatlakozást. Más szellemű kormány alatt tanultuk az alkotmány tudományát, s belénk rögzült azon hit, hogy szabad és kielégített bázis és nemzet képes szilárdan tartani vállain a trónt.

S mert tiszteljük a királyt, s kívánjuk gyarapítani fényét és hatalmát, azért vagyunk elvünkhez rendíthetetlenül hűvek.

E mellett engedelmessédkünk a kormánynak; mert nála a hatalom, de különben is eszmékkel kívánunk győzni, nem pedig rendbontással.

Az erdélyi országgyűlés

XLV. ülés, october 12-kén.

Kezdeté d. e. 10 órakor Olvasatik és helyben hagyatik a mult ülés német jegyzőkönyve.

Olvasatik az erdélyi legf. törvényszék szervezésére vonatkozó kir. előterjesztvény mindhárom országos nyelven. Hozzas vita után határozatik, hogy előleges tárgyalás végett egy külön bizottmányhoz utasíttassék, mely minden egyes osztályból választandó két-két tagból fog összealakitattni.

Olvasatik mindhárom nyelven azon legalázatosb felterjesztés, melyben ő Felségének tudomására hozatik a birodalmitanácsba történt követválasztás eredménye; a melyben kijelentetik, hogy az országgyűlés a választásnak ez alkalommal követett módjában nem kíván akadályt látni a birodalmitanácsba küldendő követek választását tárgyzó t. cz.-nek formaszertű alkotására nézve, és melyben ő Felsége megkérik, hogy kormánya által a kir. megnyitó beszédben kilátásba helyezett előterjesztvényeket még azon időközben, melyben az erdélyi követek a birodalmitanácsban részt vesznek, a bizottmányokhoz juttatni kegyeskedjék.

A felterjesztés szövege hosszas vita s néhány módosítás után megállapittatik. E felterjesztés egy átirat mellett a jelentés terv bizottmány által ő Felsége elé juttatás végett a kir. bizotnak fog átdatni. Hasonló célból fogják holnap az illető bizottmányok a II. t.-cikk és az oct. diplomát és febr. patenst becikkelyező törvényre vonatkozó okmányokat a kir. bizotnak átnyújtani.

Elnök olvassa a kir. bizotnak az országgyűléshez intézett egy átiratát, melyben a birodalmitanácsba választott követek kildetésük helyére leendő mielőbbi elutazásra szólítottak fel, és melyben az országgyűlési elnök megbizatik, hogy az országgyűlést holnap elnapolja, a kildött bizottmányok pedig a reájok bizott munkálatoknak az elnapolás ideje alatt leendő elintézésére hivatnak fel.

Ülés vége d. u. 1 órakor.

Holnap ülés. Napirend: a beadott törvényjavaslatok stírgűsség utján indokolása s esetleg bizottmányokhoz utasítása.

Előleges tudósítás az oct. 13-diki ülésről.

A mai zárulésben a jegyzőkönyv felolvasása után meglőn állapítva a birodalmitanácsba

eszközölt választás eredményéről készült felirat; továbbá dr. Ratiu és Lászlófi indokolták hihetli törvényjavaslatokat, melyek azonnal bizottmányhoz utasítottak; végül, a mai jegyzőkönyv is felolvasatván és hitelesítetvén, a gyűlés a kir. bizot tegnap már felolvasott átirata folytán elnapoltatott. r. l.

Erdélyi gazdasági egylet.

Választmányi ülés september 26-kán gróf Mikó Imre ő nmlga elnöksége alatt.

Gróf Bethlen János, mint a tűzvész által károsult bácsi lakosok felsegélyezése ügyében kinevezett bizottság elnöke, a bizottság eddigi működése lehető eredménye felől tévén rövid említést, felhozza, hogy a megyei tisztségtől a kellő adatokat ez ideig a bizottmány meg nem nyerhetvén, a bácsiai részére kieszközölendő kölcsön tárgyában a kir. főkörmányszékhez felterjesztést nem intézhetett, hanem most az adó elengedése s egy bizonyos kölcsönmennyiség megnyerhetése végett folytatott, maguk a segélyre szorult bácsi károsultak, a kik a k. főkörmányszékhez kildött, ezen kérelmek támogatására kéri az egyletet. Ennek következtében felolvasatván több a tűzvész által meglátogatott bácsi lakosok által aláírt folyamadvány, a választmány a támogatást, és a kir. főkörmányszékhez a maga részéről intézendő felterjesztés elkészítését és elküldését elhatározza.

Elnök ő nmlga előterjeszti, hogy a k. főkörmányszék megküldvén a magyarhoni rendkívüli szárazság miatt inségre jutott bevándorlók segedelmezése tárgyában kibocsátott országos intézkedés két példányát, valamint ez ügyben a m. k. helytartó tanácsához intézett átirata másolatát, a gazdasági egyletet felszólította, hogy az országos inségi központi kormánybizottságban a maga részéről két tagot nevezzen ki. Minthogy ezen bizottság megalakulása és működése haladékok nem szenved, elnököleg az egyesület tagjai közül közreműködésre gr. Bethlen János és Fejér Márton urakat kerte fel. Továbbá jelenti, hogy ugyancsak időközben egyesületünk egyik tiszt tagját, Siebenfreund János urat a német pomologusoknak az idei Görliczben tartandó gyűlésen egyesületünk részéről képviselő felhatalmazással látta el. A gyűlés az intézkedést köszönettel helybenhagyja.

Választmányi ülés idej october hó 5-kén b. Huszár Sándor elnökelele alatt.

A titkár jelenti, hogy b. Bánffy Albert alapítványát 1000 forintban és ennek hátralevő kamatját 200 forint urbéri kötvényekben befizette; valamint, hogy Tóth Ferencz alapítványi ígérteit beváltván, 100 forint fizetett be ugyancsak urbéri kötelezvényben.

A kir. főkörmányszék 27,621/863 szám alatti átiratában a felől értesít, hogy S.-Sz.-György helysége az eperfa meghonosítása céljából egy alkalmas helynek 12 évig leendő ingyen átadására ajánlkozik, s igéri, hogy ezt kerítéssel, s a mennyiben lehetséges más szükséges segedelmezéssel ellátja stb. Ezen jelentés örömdetes tudásul vétetvén, hogy az egyesület a k. főkörmányszékkel együtt, az egész terv foganatba vétele iránt intézkedhessék, ns Alsó-Fejérmegye főispáni helyettesét a maga részéről is megkéri, hogy N.-Enyed és Balászfalva városok tanácsait ez ügyben teendő ajánlatok megküldésére újra szólítsa fel.

A titkár előadja, hogy hatféle 1862-dik évi bort, ezek között t. Sámí László által az egyesülettől vásárolt risling és traminí bort, szesz és savany tartalomra nézve megmérvén, ezek a következő fokokat mutatták. T. Sámí László borai, melyek egy pinczében ugyanazon kezelésben részesültek:

- 1) Kolozsvári bornymáli közönséges savany 5, 6, szesz 13 °
- 2) Szödemetéri bakator " 5, 3, " 21 °
- 3) Kolozsvári risling " 6, 4, " 16 °
- 4) Kolozsvári traminí " 5, 9, " 15 °
- 5) Nagy Ferencz tordai borai: Risling savany 6, 4, szesz 13 °
- 6) Traminí " 5, 5, " 14, 20 °

Előadó t. Sámí László boraitban a magas szesztartalmat azon körülménynek hajlandó tulajdonítani, hogy hordóit szeszszel anslagolta. Zamatra nézve, a kolozsvár

közönséges bort kivéve, mind zamatosok, a budai riszling zamatja kitűnő. Mind a hatféle tiszta, világos, jólkezelte bor. Tudásul vétetik.

A titkár az egyesület kertjében levő oltó ványokról tesz jelentést. E szerint a három lefolyt év alatt különbözőleg gyümölcsfajokból mintegy 30,000-ot oltottak; de a szárazság nagy részét tönkre tette, s a megmaradtak sem nőttek kellőleg. A létszám: anyafa van eddigleg mintegy 500. Van kész alma oltás 6,500, idei szemzés 2,320, eladható 1,290; körtvéből megfogant 4,850, idei szemzés 1,130, eladható 460; kajszai eladható 50, őszibarack mintegy 800, szilvából eladható 160, cseresznyéből 90; mindössze van oltvány 13,000, idei szemzés 5,000, eladható mintegy 28,000. A választmány az eladhatók árát következőleg határozta meg: franczia barack egyesületi tagnak egy darab 20 kr, nem tagnak 30 kr; a többinek ára: egyeleti tagnak 35 kr, nem tagnak 40 kr. A menyinyben ujdonságok is jönek eladóvá, ezek ára meghatározását a gyűlés a kertészeti szakosztályra bizza; végre a névsor kinyomtatását a gyűlés megrendeli.

Nagy János,
titkár.

Erdélyi muzeum-egylet.

Választmányi ülés october 7-én 1863

A pénztárnok havi jelentéséből azt tapasztalván a választmány, hogy nem csak az egylettagoktól bévárando alapítványi kamatok és részvényilletékek igen gyéren folynak be, hanem az alaptőkéből kiadott kölcsönök után se fizetik az illetők a kamatot, úgy hogy mind a mellett, hogy az egyletnek csak ily kamatokban 7000 frtnál több bevándója legyen, a pénztárban annyira nincs pénz, hogy még a mindennapi költséget sem lehet fedezni; miután az illető adósok a hozzájuk intézett felszólításokra még csak nem is válaszoltak, elhatározottak két hátralékos ellen a per megindítása, úgy, hogy a kölcsönöszerződés értelmében tőke és kamat egyszerre bépéreltessék és felvéssék. E végre a szükséges irományok az egyleti ügyvédnek át is adtak.

A Török Ferenc egyleti irnok halála által megörült állomást a választmány jónak látta most még be nem tölteni, remélvén, hogy a második irnok, a ki ideiglenesen a könyvtár mellé áttételezett, az ottani teendők elvitelére képes és hajlandó lesz, a mely esetben a szükségtelemnél vált második irnok állomása eshetőleg el is törlőtetetik.

Torma Károly tagtársnak a „Kolozsvári Közöny“-ben közzé is tett indítványát a feliratos római kövek begyűjtésére nézve a választmány elfogadta és intézkedett is legelőbb az iránt, hogy a kijelölt köveket jelenlegi tulajdonosaiktól a muzeum számára meg lehessen nyerni.

A Pálfi János hagyatékra tárgyában ezáltal csak annyi jelentést tett a titkár, hogy Dózsa Elek tanár ur, a ki az egyletnek az e hagyaték iránt folyamatban levő perben ügyvéd, már fel van szólítva, hogy a per jelen állásáról értesítse a választmányt, a minek következtében a választmány ebbeli határozatát addig halasztotta, a mig az ügyvéd értesítése beérkezik, a mikor is rendkívüli ülés fog egybehevívni.

A tanácskozás többi részét keblé és folyó ügyek tették.

Finály Henrik
titkár.

A moci kórház.

Ezen kórház felállítására már az 1848-dik év előtt szükségesnek mutatkozván, a nemes Kolozsmege tisztiségének felhívására önöknek adakozás útján, a helyiségek és épületek illetőleg, babár nem teljesen bevégezve, még említett idősorok előtt létrejött, oly módon, hogy a közjóért mindig buzgó báró Vessényi Farkas ur, mint moci birtokos, ha jól értesültem 99 évi egy váltó kros haszonbér mellett, a moci piaczon irt ezéla följárlott egy telekrészt, s ezen kívül nagyobb mennyiségű épület-anyagot; a többi szükségelt anyag és pénz segedelmezést nyújtván a vidék és megye számos birtokosai, a köznéptől telvén ki a napszám tétel.

Igy fedél alá kerülvén a kisebb nagyobb 8-8 ágyra szánt egy konyhával, pitvarral és hozzátartozó orvosi lakal bíró kórházi épület; de a jótói, ablakai s felső és alsó padozata hiányzott, s ezek aztán az 1848-dik éven innen, a cs. kir. járási hivatalok által részint egyenletes adakozás, részint rovattal utján egészítetvén ki, a kórház tén némi kórházi kellékekkel is ellátva elkészült, s orvosi lakrésze átadódván az akkori moci járás orvosának, kórházi osztálya pedig a gendarmoknak lakásul, mindkét lakó-feleknek talán lakbér mellett, mely fizetődött mint tudom a járási főnökséghez.

Ezen haszonbérből építődött 1858-ban egy szárny-épület kamarának egy kis pincével,

a gendarmok számára, s ragasztódott egy szoba az orvosi lakhoz, melyet már akkor a cs. kir. helytartóság engedelmével ingyenes szállásul alolirt, mint járási orvos, birtom; fizetvén a gendarmok szállásbért aztán is egészen 1861-ig, midőn a moci gendarm-állomás feloszlatott.

Alolirt rég átlátván szükségességét a kórház életbelepítésének, mindjárt a gendarm-mak kiköltözése után méltóságos gróf Beldi Ferenczné, született Dániel Sofia natságát kértém fel a még csak falakkal bíró moci kórházi ügy pártolására, fejlesztésére, segedelmezésére. Nem is késett az igen tisztelt grófné a gondnoksága alá vett kórház érdekében buzgalommal fellépni, s nemsokára küldött alolirhoz gyűjtés útján beszerzett 142 % száznegyvenkét osztrák forintot a következő helyekről: Gondnok gr. Beldy Ferenczné, született Dániel 20 frtal, gróf Lázár Mórné 5 frt, Simon Elek 5 frt, Berde Mózes 5 frt, gr. Vass Miklós 5 frt, gr. Teleki Sámuel 10 frt, gr. Bánffy Miklós 10 frt, egy más 10 frt, gr. Teleki Domokos 10 frt, b. Bánffy Albert 10 frt, gr. Bánffy Miklós 10 frt, b. Kemény György 2 frt, b. Bornemissza Leopold 5 frt, b. Bánffy Dániel 2 frt, gr. Rhédei János 5 frt, gr. Lázár Miklós 6 frt, gr. Eszterházy Dénesné 2 frt, b. Huszár Sándorné 2 frt, gr. Teleki Jánosné 3 frt, gr. Bethlen Camilla 5 frt, gr. Eszterházy Kálmán 3 frt, gr. Mikes János 5 frt, Székely Dávidné 5 frt, b. Huszár Sándor 2 frt, s így összesen a fenirt 142 frtot osztrák értékben. E felett ellátta a fenirtszelt gondnok grófné a még üres kórházat a kellő ágynémivel, kiállított két ágygyal is.

Ezen készléttel, többlettől igért segedelmezések, különösen az akkori alsókerületi alispán és szolgabírák azon ígérete, hogy részint gyűjtés, részint a büntetési pénzek részbeni utalványozása által a fiatal intézetet felsegítik, teljesülése reményében a moci kórházat, mult 1861-dik év november 16-dik napján, említett gróf Beldy Ferenczné nagysága gondnoksága, az idő szerinti alispán felügyelete, s a helybeli ev. reform. lelkeszt. T. Veress Mihály ur tiszteletbeli pénztárnok és gazdasága mellett megnyitottam, oly céllal, hogy abban kiválólag a bujasenyves, hirtelen életveszélybe esett, nehezen vagy életveszélyesen sérült és nehezebb betegségben sinlődő eselőd-egyenek találjanak gyógyítást, ápolatást, naponként fizetendő 40 krét o. é., melyet miután intézetünknek még most sem alapítványa, sem kellő alapja, sem biztok kiállítás, kincstári vagy országos segedelmezése nem volt, a fizetni képesek maguk, a szegények- és eselőd-egyek pedig az illető község vagy gazda köteles fizetni.

Ily szabályok s körülmények közt, segítve egyfelől az alsó kerületi alispán és szolgabírák fenirtét s alkalom szerint meg is küldött büntetési és gyűjtött pénzeik által, melyekről ezennel nyilvánosan számolni is kívánunk, és pedig:

1861. nov. 24 kén alispán Hosszu József ur Dedrad községéből beküldött büntetési pénzt 40 ft 60 kr.

1862. jan. 3-kán alispán Hosszu József ur Keszti, Frata és Mocs községéből összesen 8 ft, január 4-kén szolgabíró Eperjesi László ur tusoni három egyentől 14 ft.

Február 28-kán szolgabíró Eperjesi László ur Budatekéről 5 ft, február 28-kán alispán Hosszu József ur büntetési pénzt 15 ft, april 12 kén oláh-gerési Pap Nikulájné kórházi díjakba fizet 10 ft.

Aprilis 15-kén szolgabíró Hálábari Sándor ur Dombórl küldött büntetés pénzt 14 ft, apr. 15-kén Kályánból özvegy Komis Elekné küldött 5 ft.

Május 2 kán szolgabíró Simon László ur a kórházba gyógyított betegekért fölvert kórházi díj küldött 15 ft, május 5-kén Keszti Tóbiás Márton fizetett pénz kamatul 6 ft, május 10-kén Apahida községéből büntetési pénzt utalványozott a kolosi járás szolgabírája Bemdekfi ur 3 ft, május 13-kán Dezmér községéből 5 ft, május 30-kán palatkai járás szolgabírája Pap László ur gyűjtött 50 ft, május 31-kén örményesi járás szolgabírája Sándor ur gyűjtött 50 ft.

Junius 11-kén Kolos járási szolgabíró Bemdekfi István Györgyfalváról küldött büntetés pénzt 2 ft, junius 16-kán szolgabíró Simon László ur fölvert kórházi gyógyítás díjt 5 ft, Julius 2-kán gondnok gr. Beldi Ferenczné még gyűjtött 10 ft, julius 3-kán légeni Tartsa Thodor kórházi díj fizetett 16 ft 40 kr.

Augustus 10-kén szolgabíró Hálábari Sándor ur Dombórl utalványozott büntetési pénzt 6 ft, aug. 10-kén-ecégi Vinczellér Gligor a kórházba nyert gyógyit. 2 ft, 40 kr, augustus 13-kán f.-szováthi Román Maftyei kórházba nyert gyógyit. 20 ft 40 kr, augustus 14-kén szolgabíró Simon László ur a kórház felegelésére gyűjtött 26 ft, aug. 20-kán f.-szováthi Trizioán Juon a kórházba nyert gyógyításért 2 ft 60 kr, augustus 24-kén alispán Hosszu Teophil Mocsról utalványozott büntetés pénzt 2 ft, aug. 28 kán szolgabíró Simon László ur

Méhesről küldött büntetés pénzt 8 ft, aug. 28-kán moci Kozsagnyan Mihailláné kórházi gyógyítás díj 8 ft.

October 1. gyekei Alb Juon kórházi gyógyításért fizetett 3 ft 20 kr, oct. 1. moci szolgabíró Mayer Anikó kórházi gyógyításért fizetett 5 ft 60 kr, october 10-kén szolgabíró Simon László ur fölvert kórházi díjt 9 ft 40 kr, october 16-kán mltgos Manz Antal ur a kórházi ágyak kiállítására 5 ft, october 19-én szolgabíró Bemdekfi István ur járásban gyűjtött 30 ft, october 22-én Simon László ur Mocsról gyűjtött 5 ft, october 26-án pusztakamarási Szakács Juon kórházi gyógyítás díj 20 ft 80 kr, october 26-án Mocs járási szolgabíró Simon László ur járásában még gyűjtött 19 ft.

November 11-én Kolos járási szolgabíró Bemdekfi István ur még gyűjtött 10 ft, november 29-én oláh-gerési Pap Nikulájné kórházi illetéktől fizetett 4 ft.

December 16-án alispán Hosszu Teophil ur Mocsról büntetés pénzt 5 ft, december 23-án Komán Flak kórházi illetéktől fizetett 1 ft 20 kr, december 23-án szeptepéri Dregán Gligor kórházi illetéktől fizetett 6 ft, december 23-án kiküldött egyesbíró Nemes Péter ur elveszeve talált s elveszeve maradt 3 ft 62 kr, december 23-án kiadott pénzre jött kamat 4 forint.

1863. január 15-én szopori Rusz Danyila kórházi díjba fizetett 5 ft 20 kr, január 15-én szolgabíró Simon László ur a kórháznak ajánlodekozott 13 ft.

Február 3-án lompéridi Ujlnkan Kirilláné kórházi díjba fizetett 15 ft 20 kr, február 3-án tusoni Varga Pavelért fizetett Tuson közséje 5 ft 60 kr, február 3-án szeptepéri Dregán Jakób kórházi illetékbe még 15 ft 20 kr, február 7-én baldi Gábris Vaszilie kórházi illetékbe 3 ft 20 kr, február 7-én szopori Bothezán Mihailla kórházi illetékbe 11 ft 20 kr, alsó-szováthi Moldován Thodoszia kórházi illetékbe 14 ft 80 kr, február 7-én Mocs járási szolgabíró ur még adott 20 kr, február 23-án velkéri Bács Tyifor kórházi gyógyítás díj 5 ft 60 kr, február 23-án p.-kamarási Csoka Marci gyógyítás díj 6 ft, február 23-án szolgabíró Simon László ur még adott 1 ft 40 kr.

Márczius 10-én légeni Albert János a kórházba nyert gyógyításért 9 ft 60 kr, márczius 11-én Csetelki Opra Gligor kórházi díj fizetett 8 ft, márczius 11-én kis-sármási Rác Simon kórházi díj fizetett 1 ft 20 kr, márczius 20-án frátai Paska Juonné kórházi díj fizetett 6 ft.

Junius 5-én n.-nyulasi Thomutz Gligorné kórházi díj fizetett 15 ft 20 kr, junius 5-én n.-nyulasi öz. Szelesan Kosztánné kórházi díj fizetett 15 ft 20 kr, gyermeke Máriáért feldíjba 7 ft 60 kr, junius 5-kén n.-nyulasi Muntyán Togyikáné kórházi díjba 24 ft, junius 5-én n.-nyulasi Muntyán Gligor kórházi díjba 5 ft 20 kr, junius 5-én n.-nyulasi Szemertyan Josipné kórházi díjba 41 ft 20 kr, junius 5-és n.-nyulasi Thomutz Maria kórházi díjba 6 ft 80 kr, junius 5-én n.-nyulasi Muntyán Juonné kórházi díjba 6 ft 40 kr és fia Jospirt feldíjba 3 ft 20 kr, összesen 727 ft 42 kr; de segítve másfelől a mostani rendszer előtti moci fogdától kapott ágy- és fethernémük által a lefolyt szinte 21 hónap alatt kórházi segedelmezést nyert 79 beteg, ezek közül gyógyulva, javulva kiment 75 beteg, meghalt 1 beteg és gyógyítás alatt van még jelenleg 3 egyén.

Együttal még kötelességemnek ismerem az intézet nevében igazán forró hálámát fejezni ki öz. gróf Bethlen Jánosné és báró Wesselenyi Farkas ő nagyságuknak, kik külön-külön két hosszú ölyvi tüzelő fával is segítették a kórházat.

Aláírással és ígérekkel biztosítva van még a fiatal intézet több helyről is, de ezekről majd később.

Kórházunk megnyitása óta pénztárunkba befolyt az irtak szerint:

1) A gondnok grófné által gyűjtött 142 ft; 2) a második sorozatba jelzett 727 ft 42 kr; összesen 869 ft 42 kr.

Kórházi szükségletekre, a betegek ételmezésére, gyógyszeriari számlák s ápoló gazdaszóny fizetésére, melyeknek részletezését hosszadalmasságuk miatt ez uttal elhalasztjuk, kiadódott összesen 731 ft 94 kr, maradt készletül 137 ft 48 kr.

Ehez adva még kórházi segedelmezésért a betegeknek vagy községnek künn levő számlák összegét 512 ft 40 kr. All a kórház tőkéje ma 649 ft 88 kr.

Mit is annyival örömebb tesztek most nyilvánossá, hogy ez által az eredetileg igen csekély erővel bíró kórháznak, bár igen kis esziny téren mozogva, életrevalóságát bebizonyítottam, sőt gyarapodását is még ez évben 2-3 ágy szaporodásával ígérhetem.

Mit irt ügyben még hoznom kell, egy jövő alkalommal adandom.

Dr. Winkler Frigyes,
kórházi orvos.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

II.-Vásárhely, sept. 22.

Városunkban is ezen év és hó 20-án este magyar búvész Kővesi Ede a magyarhoni inségre jutottak fűlegelésére egy igen szép előadást rendezett, melyet Martonfalva és Szentlélek falvak egyesíe is disztettek és segédkezt nyújtottak a fűlegelésre városi polgárságunknak. Kivévén a kereskedői kart, kik nagyobb búvészeten levén a makao asztalnál részt nem vehettek, ez mindennapos; mely alkalommal a tisztbevetéltől a költségek lefűttvén felerész 35 osztrák frt, mely összeg a kitűzött jótékonyczéla jututtat. Miután legyen szabad kimondani azt, hogy búvész ur fáradozatlan munkássága feledhetetlen marad.

Egy honpolgár.

II.-Vásárhely, sept. 28.

Hegedüs jubileuma.

(Folytatása és vége.)

Esperes Péterfi József urat fűtszt. pűspök Bodola Sámuel ur követé a szentegyházi szószékbe egy feltűnőleg tisztas alak „Aspect du Caractère Sacré d'antiquité”, a Sand szavai szerint, melyekkel a „Religion méret” jellemzi. Fűtszt. pűspök ur antik küljeje már magában is ékesenszólás, mely midőn egyfelől Esaiás szerint: „az ur jökedvének” lefolyt boldog éveire emlékezett, másfelől oktatólag mutatja be, ép, erőteljes alakjában évek hosszú sorain vallásosan és fedhetlenül számlált élete eredményét.

Fűtszt. pűspök ur, ünnepet rekesztő beszédében, szólott jubilált papársához t. Hegedüs Lajos urhoz, kihez baráti és családi viszony köti; szólott a marosvásárhelyi ref. egyházhoz, melynek megköszönte a jubilált derék lelkes jutalmazásában tanusított nemes eljárást; szólott egy pár szót saját magáról is, most is mint mindig, fűpásztori szerénységgel, mely szerénységből kifolyólag hallgatá el a mostani jubileumának fűpásztori pályájára vonatkozó fontosságát. Elmondom hát ezt én.

A reformált vallás a maihoz hasonló ünnepet még sohasem ült; egyetlen eset reform. vallásunk nyegyedfél százados életében, hogy egy egyház, lelkesével, 50 éven keresztül, folytonosan oly valódi atyafiságos és barátságos viszonyban éljen, hogy az 50 év beteltével elküldözze éreze magát az egyház: jámbor, lelkiismeretes, kifárasztatlanul munkás lelkipásztort a lehető legfényesebben jutalmazni. És én azt mondom, hogy ezen rendkívüli esetnek ép a fűtszt. Bodola Sámuel ur fűpásztori pályájában történt előfordulása, egy kitűnő jutalmazás a gondviselés részéről. Reám nézve fűtszt. pűspök Bodola Sámuel ur „nec injuria nec beneficio cognitus.” És így minden önérdék nélkül csak a valónak hódolok, midőn fűtszt. pűspök urnak a legközelebbi felette terhes két évtized alatti eszteljes, buzgó, de minden esetre fűrsztó fűpásztori egész eljárását, munkásságát olyanok tekintem, mely az áldott gondviselést a most körülírt rendkívüli esetbeni jutalmazásra mintegy elkötelezte.

Délben id. Teleki Domokos és Sámuel grófok hívták meg az itteni egyházi és polgári elölök urakat a helyi kaszinó nagy teremében terített asztalukhoz. E két név teljes biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az említett asztalnál válogatott ételekben és italokban foglalkozás nem volt.

Es most részemről még csak egy pár szót tisztelendőséghez, jubilált lelkes Hegedüs Lajos ur: ezeltől 27 évekkel ön áldá meg házassági összeköttetésemet: „Az igaznak buzgóságos könyörgése igen hasznos”, mond Jakab apostol. Így is van; mert ön buzgóságos könyörgése megőn hallgatva, s házas éltém megáldva. Fogadjon ön ezért, s azon őszinte szívességeért, melyet házunk iránt 27 évek alatt megkülönböztetőleg tanusita, legforróbb köszönetemet sok boldog napok és esték édes emléke van részemről ön igen tisztelt személyéhez kövve, mint a ki a socialis életben ép oly kedvelt volt, mint tisztelt és beestult az egyházi téren, és a kibén „ubi officio satisfactum, nulla ultra dignitatis persona.”

Dobolyi Sándor.

II.-Vásárhely, oct. 9.

Szekély fővárosunk és vidéke minden értelmesh és hazafi érzelmű községe és tagja örömtelt lelkesedéssel fogadta a magyar orvosok és természetvizsgálók közelebbi pesti nagy gyűlésének azon határozatát: „miserint a jövő 1864-dik év aug. hó 24-kén ezen várost szerencsételtendő nagy gyűléssékké.”

Már a városi hatóság gondolkozik, hogy kebeléből id. gr. Teleki Domokossal és orvos-tudor Knűpfel Vilmossal egyetértőleg egy rendező bizottmányt válasszon, mely aztán magát pűspök Haynald ő nagyméltóságával érintkezésbe téve, maga idejében a szükségseket elintézhesse.

Egy nemzet, melynek fényes multjánál

fogva jobb jövőhöz méltán van reménye, el nem veszhet, ha nagyjai és lelkesbjei a szellemi és anyagi téren párhuzamos kifejelettségre törekednek azon szunnyadó erőknél, melyek egykor jobb sorsra érdemesítendik e föld lakóit.

Erdély és főleg a bérczes székelyföld anynyi természeti ritkaságokat, megbecsülhetetlen kincseket tartalmaz beljében és e mellett az igazi magyar vendégszeretet oly kiapadhatatlan forrásával bővelkedik, hogy már e kincsek is megérdemlik, hogy hazánk bővebb szakértői tanulmányozások, fűrkészések és tapasztalatgyűjtések terévé tétessék, hogy így a szellemi egység alapján egykor fölvirágozhassék.

Midőn a Királyhágó mindkét oldalán ezen gyakorlati ismeretek érdekében oly éber, eredményes és erőteljes tevékenység mutatkozik, mely más országok hasonló egyetemi példájára csakis az emberiség és tudomány részére akár a szellem országában és az anyagi téren hódításokat tenni; biztat a remény, miszerint a magas kormány hasonlóan azon már eddig is kiemelt pártolásban részesítendő az itteni gyűlést, mely egy művelt és a korszellemmel előhaladó kormányának legszebb feladata.

Föl tehát székelyföld lelkesbjei és tehetsései! hogy ezen meghívásnak a haza és tudomány érdekében dicsően megfelelhessünk. Egy székely.

Csehelentőj ok. 7.

Reszket a toll kezembem, midőn e sorokat írom. Mert 80 telek több mint 100 gazdája siralmas állapotra jutását kell megírnom. A tegnapi tűzvész okozta ezt a bájos fekvésű Aradja helységében. Reggeli 11 órakor a Pattantyus udvaron aloli 2-ik házánál ütött ki a tűz, valami hadgyu olvasztásnál gondatlan elhanyaglás következtében. De egy félóra alatt már a falu 3 utcája volt lángba borulva. Pedig a helység oly az építészeti szabályok szerint széles telkekkel, tágos utcákkal volt rendezve, e század elején történt egész utána. De az égés kezdete első percében a rendesen megjelenni szokott szél oly óriás mérvben jelent meg s szorta szét az égő zsaratnokot, hogy megmentésről csak a gondviselés rendelkezhetett; mit meg is mutatott midőn a Pattantyus ur csűrénél megállítva a vészt s e gazdag szerűt nem érintve, t. ur igérete szerint a szerencsétlenül jártak segélyezésére. De fájdalom a helységtől távol s ennek tűzvészétől mentnek hiit udvara id. gr. Bethlen Sándor urnak romba dől. A török uralom korára emlékeztető ódon építészeti kastély, a belszárujan fekvő sor épület, minden gazdasági épületekkel, s minden takarmánnyal a részint leszedve volt mával együtt le és elégett. Az égés alatt s után sok önfeláldozó munkásságot fejtettek ki, különösen a lekenzei állomáson vezető csendőr Lánosz János és udvari legény Balint János m. Ferrári Kálmán és több czegői reformátusok. S még meg kell említenem, hogy a luth. díszes templom és torony fedelzete, minden egyházi épületekkel elégett. A haragok össze olvadva alá folytak. Biztosítva csak az ág. lelkész ur ingóságai, s két polgári voltak.

r. j.

KÜLÖNFÉLÉK

— A magyarországi szülőkörök számára október 11-kén tartott műkedvelői színi előadás és zene-akadémia eredménye következő volt: a színházi előadásból bejött 432 ft 34 kr. Ez alkalommal két t. cz. egyén ajándoka 12 ft; összesen 444 ft 34 kr, kiadás 62 ft 60 kr, tisztajövedelem 381 ft 74 kr osztr. értékben. Ez összeg a következő nyugta tanúsítja szerint az illő helyre beszovaltatott: „Nyugta háromszáz nyolcvannégy forintból és hetvennégy krajczárról austriai értékben, melyet tekintetes Filipe Samuel ur, mint a kolozsvári nemzeti színház intézete pénztárnoka, az előbb írt színházban műkedvelők által tett előadásból bevett jövedelem czime alatt a Magyarországból Erdélybe bejött szülőkörök részére az inségtgyi kormánybizottság pénztárába kezem alá a mai napon, hogy valósággal beszovaltatott legyen ezennel megismerem és megnyugtatom. Kolozsvárt, oct. 7-ik napján 1863. Ferenczi Mózes m. k., mint az inségtgyi kormánybizottság pénztárnoka. Mely eredményt midőn a t. cz. közönség tudomására juttatjuk, egyszersmind a szenvedő emberiség nevében hálás köszönetet mondunk mind azoknak a tisztelt műkedvelőknek, a kik e jótékony célra közreműködni sziveskedtek. Kolozsvárt, október 12-én 1863. A fejrnt jótékonykodás előadás rendezése.

— A kolozsvári jogakademia tanári állomására beadott pályázások — mint a hivatalos kútfőkhez közelebb álló „Erdélyi Posta” írja — folyó hó 11-ikén tárgyalattak. Jelöltettni bátoroztattak: Véghy, Pápai, Bors, Kövári László és Groisz. S jogakademia igazgatói méltóságának elhelyezésére, mint a „N. Nachrichten” írja, legtöbb kílátása van dr.

Lehynnek, ki most a bécsi egyetemnél a magyar jogot tanítja.

(Necrolog.) Szemerjai Imréné Fülöp Zsuzsanna és gyámfia Gyárfás Zsigmond, Szemerjai Anna Gyárfás Istváné, Szemerjai Zsuzsa Pócsa Mihályné szomorodott szívvel jelentik férje, illetőleg gyámja és testvérek Szemerjai Imrénének M. Váshárlott folyó 1863-dik év oct. hó 9-kén reggel 8 órakor történt halálát. A még csak 42 éves erőteljes férfit munkás élete dél pontján, házassága 9-dik évében törte meg egy hosszasan tartó betegség. Neje, gyámfia, testvérei és barátai egyaránt fájallják a gyöngéd férj, gyámtya, jó rokon és tisztá jellemű hazafi elhunytát. Hílt tetemei a „Mátyás király” című vendéglől folyó hó 10-kény reggel vitetnek Maros-Bogátra és onnan oct. hó 11-kén délelőtt 10 órakor tartandó ref. egyházi szertartás után a m. detreheimi temetőbe fognak elhelyeztetni. Béké lengjen porain!

— Óriás szőlőfűrtök: A legmagasabb udvar részére Magyarországból két rendkívüli nagyságú szőlőfűrtök küldetett; ezek egyike 2 láb hosszú és 1 láb széles, a másik szintén 2 láb hosszú és 3/4 széles. A szőlőszemek törökgyörő nagyságúak.

— Az erdélyi országgyűlés, hogy minő érdekeltiséget kellett a közönségnél bizonyítja az, hogy a gyorsírói három nyelven szerkesztett naplónak van Erdélyben két, Szebenből helyből egy, Bécsből egy előfizetője az egész folyamra.

— (Herczeg Crouy-Chandel.) az ugynevezett Árpád-ivadék, írja a „P. N.” igényt tart az Estház vagyonának nagy részéhez. A herceg e végből személyesen utazott volna Modenába, hogy ott az igénypert megkezdje.

— Nők fanatizmusa. Biarritzban, hol jelenleg a francia udvar tartózkodik, sept. 28-án botrányos eset történt. Az ott levő számos idegen között ugyanis sok lengyel és orosz is van, kik természetesen nem a legjobb egyetértésben élnek. A francia fűrdővendégek a lengyelekkel rokonszenveznek, miért is az oroszok nem igen szívelhetik. Ott volt egy francia hölgy is, ki épen Lemberg-ből megérkezve, ott a lengyel jellemet sok alkalomkor tanulmányozta és a szenvedő nemzet iránti szeretetét, csodálatát tartózkodás nélkül nyilvánította. E nyilatkozatok nagyon bosszantottak egy szintén ott levő orosz előkelő nőt, ki elhatározta, hogy úgy áll boszút a franciáknak, mint földieit a lengyeleken. Nyilvános utcán az épen elhajtott császári fogat szemelátára a francia nőt napernyővel arczba vágta. E brutális ténynek az volt következménye, hogy a francia császárné az orosz nőt, és több hontársnőinek nevét a császári látogatók sorából kitérőltette. Az orosz nők ez által annál inkább érezték magukat megérvényesítve, mert Przediocka grófnő, ki bár lengyel nő, de mégis II. Sándor császár a-ttvalója, a névsorban ott hagyatott. Új boszút terveztek. Midőn a grófnő a hivatalos estélyről visszatért, levéllel férfi közeledett felé s arra kérte, hogy azonnal olvassa el A grófnő a levelet szobájába vitte és feltörte a pecsétet. A pecsétben levő por hangos döreccsel eldurant, s a grófnő fejdisze meggyulladt. Szerencsére ott volt komornája s elől a lángot, mely már a szemöldököt s a haj egy részét elperzselé. A levélben következő szavak voltak: Ön nyomorult kis lengyel nő, ne képzelje, hogy mi nem tudjuk, miszerint csak hivalkodása s megalázása által tolatkodott be a nyomorult kis francia udvarhoz, melylyel ép oly kevéssel törődünk, mint önnek. Csak ne legyen oly büszke azon gyalázatos kiüntetésre, majd véget vetünk nekik, ha jónak találjuk. Meztelen lábú földieit ne képzeljék, hogy ön által fognak diadalmaszkodni. Ön most meg van intrve, és földieit is megütetnek. Az egész úgy nagy feltűnést tett és mint mondják, a tszék elé került.

— A zágrábi jogakademia tanári kara — mint a „Pozor” — írja oct. 5-én tiszteltet a bunnál, partfogásába ajánlván a jogakademiát s magukat. Ez alkalommal a bán az akademiát ifjúság számát kérdezvén, a kapott felelet után azt mondta, hogy egy okos apa se küldheti ilyen tudományos intézetbe a fiát, mert sehol se fordul elő annyi tüntetés mint itt, s ha neki fia volna, ő se küldené azt a zágrábi akademiába, mely okvetlenül be fog zárni, ha nem lesz benne szigorubb rend. Az igazgató azon megjegyzésére, hogy nem mindent a jogászok tesznek, amit rájuk fognak, azt válaszolá a bán, hogy ő mindegyiket megnevezhetné, amit eddig szülők iránti kíméletből nem tett.

— Folyó hó 4-én M. Igenben igeni és sárdi műkedvelők részéről a magyarhoni szülőkörök fölszólására színi előadás történt. A „Szökött Katona”-t adták. A nemes czélú törekvés és ennek a vidék részéről méltánylása szép eredményt mutat föl. Mint halljuk, az inség enyhítésére szánt tisztá jövedelmet 100 o. é. ft-ot az illető helyre már elküldtette. E siker a jeles buzgalmu műkedvelőket arra buzdítja, hogy szerepeiket Gyula-

la-Fehérvárról is, ha megfelelő helyiséget találunk, ismételjék.

— Mint a „P. L.” értesül egykori budai polgár Házman Ferencnek megengedett a hazájába való bűntelen visszatérhetés. Házman 1848-ban Budaváros főjegyzője és országgyűlési képviselője volt, 1849-ben külföldre ment, s azóta New-York és Párisban tartózkodott. A nevezett lap szerint Házman elköszönt javait s vissza fogna nyerni.

— Egy magyar levelező következő lapstatistikát közöl: Párisban magában 2200 napi-és heti lap, folyóirat, élezes, tudományos, gazdasági, és mindenféle szaklap jelenik meg. Csúpan a nép számára szerkesztett s számonkint 1 sous-ért vehető lapok száma meghaladja a 350-et. A „Siécle” legkiterjedtebb: 52,000 előfizetője van; „Moniteur”-nak 46,000, „La Patrie”-nak 43,000, „La France”-nak 38,000; „Journal des Débats” 32,000.

— Dr. Troll öngyilkosságáról a „Linz. Abendbote”-nak Passauból a következőt jelentik: Troll sept. 30-ika és oct. 1-seje közötti éjjel, már rendőröktől körülveve érkezett Passaubá, s ott a „Vad ember”-hez címzett vendéglőbe szállt. Az éjt magánosan szobájában tölté és lefekvése előtt 2 levelet írt, az egyiket anyjához. Reggeli 7 órakor bajor rendőrgyőrök léptek szobájába, ki távirati megbízás folytán el akarta fogni. Troll felugrott, a szekrényen levő 2 pisztolyt egyikét a rendőrnek szegte, a másikkal pedig önmagát fűbe lötte. Mind ez egy perc műve volt. A lövésre beszaladt pincér az öngyilkost már haldoklani látta. Troll 40 éves, igen szép, elegans férfiú volt. Az általa elszikkasztott pénz 150—1,000 frot tesz. Mielőtt Bécsbe elhagyta, asztalán irodájának személye számára leveleket s bennök mindegyiknek 34 frot hagyott hátra.

— Az osztrák birodalom összes területén (11,751,45 geogr. mfd) van 97,739,964 hold termékeny föld, holdját 1600 öllel számlítva. Ebből esk Erdélyre 2,161,345 hold számta, 46,989 hold szőlő, 1,575,635 hold kaszáló és kert, 913,775 h. legelő, 3,563,511 h. erdő, 4037 h. posvány és nádas; összesen 8,265,292 h. termékeny föld.

— A „Részvét albuma” ügyében következő levelet vesszük. T. szerkesztő ur! A napokban egy jóbarátom meglátogatván, azt a szemrehányást tette, hogy előfizetési felhívásom, melyet az alföldiek felszólására szerkesztendő „Részvét-album”-ra szétbocsáték, nincs a mai kor szellemében írva, az előfizetőknek semmi nagyszerű, vagy kapós dolgot nem ígérvén. Átláttam, hogy igaza van; azt is, hogy az efféle felhívásoknak nem vagyok embere; de érzem, hogy közügyben nem elég a hibát belátni, hanem jóvá is kell tenni. Azért tisztelettel kérem a szerkesztő urat, legyen szives becses lapjába e sorokat felvenni, melyekben tájékozásul a következőket irhatom: 1) Ez Album iránti részvétet illetőleg, leginkább hazánk Királyhágóon inneni részére számoltam és számolok. 2) Báró Eötvös József ur a begyűltendő tisztajövedelemnek az illető helyre juttatását, hozzáam intézett becses leveleiben elvállalta. 3) Az Album szellemi részének biztosítására felszólítottam: Balázs Sándor, Brassai Sámuel, Dózsa Dániel, Gajdóczy Salamon, Gyulai Pál, Halnagyi Sándor, Hazay Viktor, Hóri Farkas, Izidóra, b. Józiska Miklós, Jakab Elek, b. Kemény Gábor, b. Kemény Zsigmond, Kövári László, főtitkár. Kriza János, Medgyes Lajos, Mentovics Ferenc, gr. Mikó Imre, Nagy Péter, Nemes Albert, Ocsvai Ferenc, b. Orbán Balázs, Papp Miklós, Pataki Ferenc, Salamon Ferenc, Szabó Károly, Szász Béla, Szász Domokos, Szász Gerő, Szász Károly, Szilágyi Sándor, id. gróf Teleky Domokos és Urbázy György urakat s illetőleg urhölgyet (beosánat, ha valakit kifejejtettém volna), s tagadó választ sehonnán, jóra való művet pedig már is annyit kaptam, hogy egy 20 ivnyi Album szerkesztése felett nincs miért kétségbe essem. 4) Az Album lehető díszszel lesz kiállítva. 5) Sok előfizetési ívet, költségek kímélés tekintetből nem küldöttem szét; de hiszem, hazánkban annyi a lelkes honleány és hazafi, s a testvéri szeretet oly könnyen feltalálja a segély útját, hogy e minden mellék-érdek nélkül szerkesztendő mű sorsa felett nincs miért aggódom. Ujból is felszólítok tehát minden emberben érző honleányt és hazafit vállalatom s ezáltal legalább néhány szenvedő család támogatására. Az előfizetéseket e hó végéig elfogadom. N. Enyed, oct. 8. 1863. P. Szathmári Károly.

N. Enyed, october 9.

Nyilatkozat.

Pár szó a „Független” 210-dik számában megjelent „Videki Tudósítások” tisztelt írójához Dézsén.

Ugyanazon lapban akartam válaszolni, csak hamar cikke megjelenése után, de sem ott,

*) Kérem a nagyobb közönségi hazai lapokat e levelem közlésére.

sem egy második helyen nem boldogultam, minek oka — azt hiszem — nem annyira subjectiv, mint objectiv körülményektől függött; — „szől igazat, s betűrik a fejed”.

Az egészet elakartam már hallgatni, midőn a legközelebbi „K. K.” m. laposi cikkekben, éppen azon észrevételt olvasom önigazolásom mellett, mit én a „Független”-hez küldött válaszonak elejére tettem, s a mivel most válaszolnom, merőben kielégítőnek tartom, minthogy a tisztelt ciklikőr ur nem beszédemet, hanem saját frazisait bírálta. Többi megjegyzésemet ezennel kihagyom, az idők még nem alkalmasok az igazság befogadására.

Alljon itt tehát ezen pár észrevétel: először, hogy valami piaczos szagu élezzere válaszolnom, magamhoz illeltenek tartom; másodszor, midőn valamit bírálnak, az a tudomány szempontjából kell tennünk, s nem holmi viselkedésgéből; magát a tényt kell bonczkés alá vennünk, s nem saját hajlamunkat; mert különben tisztelt Farkas ur! Aesop farkasa jut eszünkbe; továbbá, ha a tény csak szóbeli előadásból állott, mindenkifelelt jó föltre és emlékszerű tehetségre, és még ezeken kívül jóindulatra is van szükségünk, hogy éppen úgy fogjuk fel és viszszahangoztassuk a hallottakat, mint azok hozzánk érkeztek, különben magunk leszünk a szerzők, és kirelhetlen bírálok is, s betelitel travestalt alakban: quidquid delirant censors, plectuntur authores.

Ezen észrevételekkel is igazolva érzem magam, a mit még irtam és irhatnék, a képzetre bízom.

Garda József, gyakorl. theolog. tanára.

Felelet Cseh Ignác urnak

A közkedvességű, derék szellemű, és szelid lelkű Cseh Ignác ur, ismeretűgünk viszonyának kíméletével ugyan, de mégis kissé boszankodva említi a „K. Közöny” 114 sz. nyílt rovatában, hogy el nem ismerheti azt, mit róla a „K. K.” 98 számában közöltem e szókban: „Cseh Ignác hajlandónak nyilatkozik azon nézetet választani, hogy a megválasztandó követek egyenesen bemenjenek az országgyűlésbe, s ha tán ott nézetük ellen folya valami, az ellen órást jelenteni” stb.

Higye el Cseh I. ur, kinek családjából jó embereim is vannak, sokkal kedvesebb emlékből kell tisztelnem őnt, hogysem személyesen sérteni bűnnök ne tartanám. Nem! ezt sokért nem tenném. Isten mentes a polemizálástól is, nekem az nem természetem; de önnek megnyugtatóására, önigazolásommal kapcsolatban kellett felelnem valamin.

A nyilvánosság és emagam rovására csak azt közölhettem, mit hallottam, s jól értetem; mit a vitaközség fonálból kiszakítottam nem is lehetett. Eszköze, bérezoze ebben nem vagyok senkinek; önállóság közöltem: vagy ezt teszem, vagy inkább hallgatom. Ha nem úgy monda, mint állítja, miért nem írja, hogy monda tehát? Én jól emlékszem szavaira, s mintha azok fölébe hangzanának; sőt mondom, hogy itthon az egész összeállítva, nem küldöm el Kolozsvárra, mielőtt azt egy jól figyelemző értelmes, de e szakára érdektelen választmányi taggal nem közlém, úgy szólva, hiteltelisést véget.

De ön azon kísérleti nyilatkozatával nem is szégyelheti meg magát a közvélemény előtt, mikor odavetvé ama salva clausulát: „s ha tán ott nézetük ellen folya valami, az ellen órást jelenteni.” Hiszen épp ezen elvre volt bázirozva az egész fejérvári értekezletre bemenetele, s ottani tanácskozása az illetőknek. Sőt e nézetet a szebeni országgyűlésre be nem ment magyar követek egy része is, minden compromissio nélkül, osztá. S ugyanezekért önnek azt sem maga a választmányi gyűlés, sem senki más még eddig tudomra fel nem tudá. Önnek, kedves tisztelt elvbarátunk, semmi egyéb nem történt, mint az hogy minden ártalmas czélat nélküli, kárhóztathatástól clausulariter mentesített, egyéni nézete nem pártoltott, hanem aval szembe más nézet jutott érvényre; így járni pedig nem szégyen, kőzvitakozásban a többségnek lévő igaza. Hoc non obstante, ön akár visszavonuljon, akár szűkség esetében kilépjen a köztérre, a nemzetnek kedves fia leend. Árkos 1863 october 4.

Kiss Mihály.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London oct. 8. A lengyel ügy diplomatiai állásáról a „Köln. Ztg.”-nak a legjobb forrásból ezt írják: Anglia azt a gyökeres javaslatot tette, hogy nyilvánítsák Oroszországnak Lengyelországhoz való birtok címét elvesztettnek. Austria ezt a javaslatot visszautasította, mivel igen gyökeresnek találta; Franciaország pedig nem fogadta el, mivel nem találta elég gyökeresnek. Franciaország minden előtt Anglia tetteles segélye felől akar biztos lenni, s szabad mozgathatósá többre becsüli az ő fölfogása szerint tures titűtésnél. Egy diplomatiai okmányból a látszik, hogy Rechberg gróf Bloomfield lordnak

azt felelte, hogy szerződési határozmányok, szabály szerint csak a háboru kiáltásával szűnnek meg. Valjon Angolország így vélekedik-e a jelenesetre vonatkozólag? Franciaország is ezt szeretné tenni. Ez a dolgok pillanati állása.

A „Köln. Ztg.”-nak írják, hogy a mexikói küldöttség nem igen van megelégedve Ferdinánd Miksa főherceg nyilatkozatával. A feltevések, a melyekhez ő fensége a császári korona elfogadását kötötte, oly teljesítésök, legalább a főherceg által körülírt határozott alakban nincs reményük. Ezért a küldöttség egyik tagja, hir szerint, Spanyolországba ment, hogy ott egy spanyol herceg után nézzen körül.

Franciaország. Páris, oct. 8. A lengyel ügyben folyó az előbbi bizonytalanság. Egyfelől azt írják, hogy Napoleon császár barcziasabban van hangolva, mint valaha. Hogy környezete a háborút jól tavaszi kétségtelennek tartja, s a császárné Spanyolországba utazásáról is azt beszélik, hogy az kapcsolatban állana férjének politikai céljaival.

Másfelől, a mint a „Gen. Corr.”-et értesítik, a császár egy külbatalma képviselője előtt így nyilatkozott volna: „A háboru hármában tetszik nekem; kettőseben, kétszer fogom megfontolni; egyedül, soha.”

Egy más versio szerint III. Napoleon jövő tavasszal mindenestre megkezdí a háborut Anglia és Austria nélkül is, másod rangú államok (Olasz-Svéd-, Spanyolország) segítségével. A császár, a hadjárat megindítása előtt, Europa megnyugtására, nyilatkozványt fog közrebocsátani, a melyben kijelenti, hogy a Rajnánál semmi terjeszkedés és szándékai nincsenek.

A „Temps” kiemeli, hogy nem egy eszméért, hanem a hatalmak súlygyeire nézve egy nagyfontosságú ügyért, Lengyelország helyreállításáért folytatandó háborúról van szó. Szint oly kevésbé van szó arról, hogy ha Franciaország egyedül fog fegyvert, a Rajnán keresztül kasul járjon, a mi igen kényes következményeket vonhatna maga után. Mi írja, a „Temps”, igen nagyon uralkodni engedjünk magunkon az első császárság emlékeit s nem gondoljuk meg, hogy I. Napoleon, hatalmának tetőpontján is, viszonylag gyenge, mivel a tenger el volt zárva tőle s hadmozdulatával csak a száraz földre kellett szorítkoznia. Nekünk elég Anglia semlegessége, hogy kezeink a fekete vagy a keleti tengeren szabadok legyenek, az utóbbi helyen kitűnő

hadműködési alapotszolgáltatván nekünk Svédország. De ha, folytatja a nevezett lap, Anglia tetteles részvéte mindig ábrándnak tetszett előttünk, másfelől Anglia semlegességét bizonyosnak tartjuk, mihelyt a háboru célja határozottan egy független Lengyelországhelyreállítására lesz szorítva. Az elszigetelt háboru csak akkor lenne esélytelenség, ha egyszerre két célra törekednénk, ha egyidejűleg a Rajnát és Lengyelországhelyreállítását is igényeljük. Akkor bizonyos, hogy az egész világ ellenünk lenne.

Hire járt volt, hogy Czartoriski herceg formaszert javaslatot intézett a londoni és párisi kabinetekhez, a lengyel nemzeti kormány, mint hadviselő félnek elismerése iránt. A „France” meghazudtolta e hirt, miután szerinte mindaddig, míg Oroszországnak Lengyelországhoz való birtok czime elvesztettnek nincs nyilvánva, Czartoriski nem szerepelhet úgy az európai kabinetek előtt, mint egy önálló hatalom képviselője. A „Patrie” most újból erősíti, hogy a „France” hazudtolása daczára, Czartoriski herceg cakugyan előterjesztette a kérdéses javaslatot.

Németország. Berlin, oct. 9. A „Krenz. Ztg.” szöszertint szövegét közli a német uralkodók együttes iratára adott porosz válasznak, a mely egyebiránt távirati közlésekből eléggé ismeretes. Egyszersmind kivonatát közli a „Kr.-ztg.” a bécsi kabinetnek wtrzburgi szövetségeseihez intézett köriratából, a melynek legjelentékenyebb pontja az, a hol Rechberg gróf kijelenti, hogy a frankfurti értekezlet semmi nemü körülmények közt nem maradhat eredmény nélkül. Ha tehát Poroszország az azonos jegyzékekre adandó válaszában is előleges feltételeihez ragaszkodik, úgy az osztrák kormány nem fog többé késedelmezni, hanem hozzálát, hogy a reformactát életbeléptesse.

Orosz- és Lengyelország. A „Garnadova” írja, hogy oct. 5-én Zarkinál ütközött volt, a melyben a felkelők győztek. Ugyanakkor Plork és Plonsk között a felkelők meghantak egy orosz ágyú- és pénzszállítmányt s az utóbbit zsákmányul ejtették.

Egy Kownoból jött német, a ki a lithvaniai határszélén sokáig volt egy lengyel uradalomban gazdatiszt, beszéli, hogy a felkelőknek Lithvaniában, Murawieff kegyetlenségei daczára, még mind számos párthive van. Majdnem minden földbirtokos és tüzletember munkások nélkül van, miután ezek legnagyobb része a felkelőkhez csatlakozott. Az elbeszélő, hazatérése előtt kévéssel, egy

lithvaniai határvárosban mintegy száz lengyel ifjút látott a templomban összegyűltve, hogy mielőtt sikra szállának, a szent vacsorával éljenek.

A „Czas” szerint nem igaz, hogy Mackiewicz lelkész lett csapatvezér orosz fogságba esett volna. Közelebből éppen csatája volt Krakinow mellett a kownoi kormányzóságban. Ugyanott működnek még Mackiewitzon kívül, Pisarski, Ludkiewitz, Koszlejko és Syrkuba csapatjai. Az utóbb nevezett egy samogitai paraszt, a ki csapatját mind parasztokból állította össze.

A „Dziemier” következő újabb átnézetét közli a lengyel földön működő felkelő csapatoknak: A krakkói kerületben Chmielinski és Zaremba (tehát nem igaz, hogy elesett volna?); a lublinban Rucki; az angustowban Kobyska Ignác, Brand Pál, Ostrog, Gleba, Hlaski Victor és Micewitz, Lander Sándor főparancsnoksága alatt; a plockban Raczkowski viszi a fővezérséget, Masowiában Zielinski Mihály, a kalisei kerületben pedig Kopernicki ezredes működnek.

Varsóban a császári gárda tisztjei rendőri teendőikkel vannak megbízva. A kilencz városított mindegyikébe több tiszt van az érintett minőségben beosztva.

Wilnában az oroszok már öt zárdát változtattak katonai laktanyává. Az ottani börtönökben száznál több nő van a felkelésben való részességért befogva s előbb már sokat elszállítottak Sibiériába.

Ujabbak. A Constitutionnel egy Limayrac által aláírt cikkben azt állítja, hogy a Lengyelországot illető 1815-iki szerződések soha sem voltak oly közel ahoz hogy megsemmisítenek, mint éppen most.

A „Moniteur” egy rendeletet tesz közzé, mely a senatust s a törvényhozó testületet november 5-ére összehívja.

A francia lapokban igen élénken vitatkoznak a háboru kérdéséről, s a „France” megjegyzi, hogy azon háboru, a mit a többi lap hajjt, forradalmi háboru. „Ez lehetséges, — viszonzza az „Op. Nat.” — de ez Ausztriától függ. Ha Ausztria őszinte és neutrális marad, akkor a háboru lokalizálható. Ha Ausztria kétszínű volna, vagy épen Oroszországgal mellé állna, akkor a háboru forradalmivá válhatik.

Konstantinápoly, oct. 8. Egy lengyel expedíció Badarban (cseskesz tartomány) szerencsésen kikötött.

— Francia- és Spanyolország között a lengyel ügyet illetőleg komoly egyetértés van keletkezében.

— A francia császárné tegnapra, october 14-kére vártak Madridban.

— Az orosz tengeri hadsereg tisztjei iránynában nagy rokonszenv mutatkozik a nép részéről Amerikában.

— Paulding, az észak-amerikai admirál azt reméli, hogy Amerikának külföldi ellenségek ellen netalán kitörendő harcában az amerikaiak az oroszokkal szorosban egyesülve lennének.

— Berlin, oct. 10. Az e hó 8-ki „Journal de St. Pétersbourg” szerint a külföldi lapok azon hirt hozták, hogy a senatus elhatározta, miszerint az 1815-diki szerződések nem kötik le többé Oroszországot. A senatus azonban nincs rá hivatva politikai kérdésekben határozatot hozni s szerződések csak az uralkodó akaratával hozhatnák vagy semmisíthetnek meg.

— Lengyel határszél, oct. 9. A tél közeledése ellenére a lengyelek nagyon tevékenyek. Nem telik el nap, hogy ne ujoneozzanak a felkelők részére. A besorozottakat azonnal felöltöztetik s gyakorlatokra fogják. A ruházat kék blouse, fehér vállrojjal. Fegyverzetük egy-egy belga vont csövű puská és revolver. Tegnapelőtt Ganczanov szomszédságában összecsapás volt az oroszok és lengyelek közt, s az utóbbiak vezére, egy született magyar, hir szerint súlyos sebet kapott. Az esti sötétség mindkét felet visszavonulásra kényszeríté, úgy hogy a csata eldőntetlenül maradt.

— New-York, sept. 30. A „New-York Herald” szerint lehetetlen, hogy Bragy Rosenkranz tábornokot állásából kizsorighassa, ha csak ennek közlekedési utjai el nem metesznek. Rosenkranz tábornoknak igen könnyen küldhetők erősítések. Washington és Chattanooga közt nincs megszakítva az összeköttetés. Hírlik, hogy Maede tábornok Rosenkranz segélyére két hadtestet küldött. Burnside 24-én még Knoxvilleben volt.

Bécsi börze October 12-kén: Nemzeti kölcsön 81.80. 5% Metalliques 75.70. Bank-részvény 791.—. Hitel részvény 186.50. Váltó Londonra 111.50. Ezüst 111.65. Arany 5.34. 1860 diki Állam kölcsön 97.75.

October 12-kén: Urbéri kárpótási kötvény: Magyarországi 75.75. Erdélyi 74.—.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

Sz. 807. — 1863.

kt.

Idézés.

Báró Ghyllányi József, és báró Ghyllányi Sándor esdöválasztmánya közt, a bezdéti és több más zálogos javakbani rongálások és javítások iránt, folyó évi october 1-én 805 és 806 sz. a. becsomózott perekre nézve kötött egységnek érvényessége, a vagyonbukott néhai báró Ghyllányi Sándor hitelezői helyben bagyászától függesztetvén fel, nevezett esdőtőmeg összes hitelezői az e czélból a folyó évi december hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor e kir. ker. ítélőtáblánál tartandó tárgyalásra, hivatalos hirdalok útján azon kijelentés mellett idéztetnek, hogy a tárgyalástól elmaradásuk említett egység jóvábagyásának fog tekinteni.

Kelt Eperjesen, a tiszáninneni ker. tábla 1863 october 5-én tartott Tanács üléséből.

NEM HIVATALOS.

Haszonbérbe adandó jószág.

A kolozsvári ev. ref. fótanodának néhai Berzenczey Antal hagyatéki tömegéből megvásárolt **gyerő-vásárhelyi** jószága, pányiki, inaktelki és gesztrágyi tartozásaival, folyó 1863-ik évi november 2-tól hat egymásután következő évre haszonbérbe adandó. Ail a haszonbérbe adandó jószág: **Gyerő-Vásárhelytől** csinos uriak, gazdatiszt és cselédház, gabonás, istálló, disznó ól, csűr sat. gazdasági épületekből, az országot melletti **Francia-féle vendéglőből**, 12 curialis szellértelekből, 357 hold szántó, kaszáló és legelőből, koresmajogból; **Inaktelken** 30 hold szántó- és kaszálóból; **Pányikon** 143 hold legelőnek használt kaszálóból és erdőből; **Gesztrágyon** 54 1/2 hold legelőből. Bővebb értesítést ad ev. ref. tanár **Ocsvai Ferencz** Kolozsvárt b. farkasutca 56 sz. alatt.

Lakásom: belszénutca 129-dik számú háznál

női pipere készítő.

Burckardt Agostonné szül. Kecskené Katalin,

ket jutányos áron s pontos időre elkészít. Tűzők, csinos és takarékos végtett elvált, s bármennyi női pipere csiké- denté, özi és téli **kakapokerc**, bármennyi, posz. és egyéb kézművekből, és több- Alkotnuk van szerencsése a. cz. h. ölg. kövessége jelenté, hogy min- (2-5) (12)

Lakváltoztatás!

Alólirt tisztelettel tudatja a t. cz. közönséggel, hogy lakását áttette **belmagyar- utczába 437 szám** alá az unitariások templomával szemben (Dr. Engelbáz), hol mindenféle újdivaú butorokat a legjutányosabb áron s a legpontosabb idő szerint ki fog állítani, nem különben ócskákat is megújítani készséggel ajánlkozik. **Becsek Lajos**, kárpitos.

Haszonbérbe adandó, vagy eladó jószág.

Kővárvidéken **Koltzér** helységében 2 órajárás N. Bányához, a Szamos partján többnyire 1-8 osztályu **66 hold** szántó és szénafutó álló birtok, jó kiterjedésű belsővel, lakással, és gazdasági épületekkel, 2 szellérrel, koresmai joggal, az 1864 ik év Szent-György napjától kezdve 6 évre haszonbérbe kiadó; vagy ha ki meg akarja venni örök áron is eladó. Értekezhetni **Gyerő-Vásárhelytől** a tulajdonos **BIRÓ LÁSZLÓVAL**.

Nyomaolt az ev. ref. fótanoda bettivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(218)

LEGUJABB, viszont több nyereménnyel összekötött

Nagy Pénzsorsjáték

melynél fogva **2 millió 450,000** pénzértékű **jegyek nyerhetők.**

Hamburg sz. kir. várossa kormányától biztosítólal engedélyezve.

Egy eredeti sorsjegy ára **8** frt oszt. ért.

„ fél „ „ „ **4** „ „ „

két negyed „ „ „ **4** „ „ „

4 nyolcad „ „ „ **4** „ „ „

A 18,800 nyeremények közt a főnyertes jegyek 200,000 100,000, 100,000, 50,000, 30,000, 20,000, 15,000, 7-er: 10,000, 2-szer: 8000, 2-er: 6000, 4-er: 5000, 8-or: 4000, 30-or: 3000, 50-er: 2000, 5-ör: 1500, 5-ör: 1200, 105 ör: 1000, 105-ör: 500, 5-ör: 300, 105-ör: 200 sat. nyertértékűek.

A húzás october 21-kén kezdődik.

Ezen igen kedvelt eredeti sorsjegyek utáni tudakozódás következtében, mely a kormánytól nemcsak pártfogolva, hanem húzása annak felügyelete alatt történvén, szükséges volt nemcsak a sorsjegyek számát, hanem a nyereményeket is jelentékenyül szaporítani. — Az alólirt szélesen kiterjedő, s ösmeretes, kedvelt

„Isten áldása Cohnnal”

nevű üzlet osztálya alatt a mult évben 2 ízben, még pedig julius 25-én a legnagyobb sorsjegy 18-szor, ezen évben pedig a legnagyobb nyereménnyel 4-szer nyertek

Külföldi megbízások a dijaknak bármely papirneben vagy szabadjegyekben és értékbeni beküldése mellett, és titokba tartva kezeltetvén, az eredmény után a húzási lajstrom s a nyeremények alólirt által hivatalosan pontosan elküldetnek.

Laz. Sams. Cohn, hamburgi bankár.

(196) Legujabb s legjobbnak elősmert (3-3)

szoptató eszköz!

Egyik legjelesebb orvosunk ajánlatára Londonnal való egybekötöttesemnél fogva felvagyok szólítva e czelszert szoptató eszköz terjesztésére. Anyák kik mellfájásban szenvednek, s a miatt nem szoptathatnak, csak örvendhetnek e jeles találmánynak. Ára egy ily szoptató eszköznek **4** frt.

Kolozsvárt, sept. 1863

SZABÓ EDMUND,

b. közepetca 458 szám alatt.